

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Business Centre
Club

Związek
Rzemiosła
Polskiego

Warszawa, 27 sierpnia 2020 roku

Rada Przedsiębiorczości o płacy minimalnej na czas kryzysu

Zwiększenie bezrobocia, szarej strefy i inflacji – taki może być efekt podniesienia płacy minimalnej w Polsce do poziomu rekordowego w Unii Europejskiej w okresie największego kryzysu od kilkudziesięciu lat. Rada Przedsiębiorczości apeluje o zamrożenie płacy minimalnej i reformę algorytmu jej ustalania.

Płaca minimalna jest w Polsce bardzo ważną instytucją, która ma pełnić zarówno funkcję społeczną, jak i ekonomiczną. Obie te funkcje są równie istotne. Tymczasem, obecny projekt podwyższenia minimalnego wynagrodzenia, wprowadzany w czasach poważnego spowolnienia gospodarki, wydaje się zupełnie pomijać przesłanki ekonomiczne i negatywne konsekwencje dla rynku pracy. Przy tak dużej niepewności, ryzyku drugiej fali epidemii, bardzo trudnej sytuacji firm, w szczególności mikro i małych przedsiębiorstw, apelujemy o odpowiedzialność i roztropność przy decyzjach o poziomie płacy minimalnej.

Zasady ustalania płacy minimalnej zawarto w Art. 65 Konstytucji RP. W tym samym artykule zapisano też, że „władze publiczne prowadzą politykę zmierzającą do pełnego, produktywnego zatrudnienia ...”. Z kolei Konwencja 131 Międzynarodowej Organizacji Pracy z 1970 r. wyraźnie wskazuje w Art. 3, że przy określaniu poziomu płacy minimalnej powinno się brać pod uwagę zarówno potrzeby pracowników i ich rodzin (przy uwzględnieniu ogólnego poziomu płac w kraju, kosztów utrzymania, świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych i poziomu stopy życiowej innych grup społecznych), jak i czynniki natury gospodarczej (łącznie z wymaganiami rozwoju gospodarczego, poziomem wydajności pracy, dążeniem do osiągnięcia i utrzymania wysokiego poziomu zatrudnienia).

W 2020 r. Polska zanotuje głęboką recesję. Kryzys COVID-19 wymaga zweryfikowania wszystkich dotychczasowych prognoz i szczególnej uważności na konsekwencje ekonomiczne podejmowanych działań. Przy tym stanie gospodarki i rynku pracy, już wzrost płacy minimalnej do 2600 zł w 2020 r. okazuje się dla firm istotnym zobowiązaniem. Na początku 2020 r. inflacja w Polsce wzrosła prawie do 5 proc. r/r, a obecnie utrzymuje się na poziomie powyżej 3 proc. r/r. Jest to drugi najwyższy poziom inflacji w całej Unii Europejskiej. I jest to jeden z kosztów ekonomicznych podniesienia płacy minimalnej.

Płaca minimalna zaplanowana na rok 2021 miała według pierwotnych założeń wynieść niemal połowę średniej płacy. Biorąc pod uwagę obecne prognozy, przebije 51 proc., czyli z nadmiarem osiągniemy cel zapisany w ustawie o płacy minimalnej. Dalsze zwiększenie płacy minimalnej do 2800 zł spowoduje, że jej relacja do średniej płacy w naszym kraju przekroczy 53 proc. Co więcej, zbliży się do 60 proc. mediany wynagrodzeń i będzie to jeden z najwyższych poziomów w Unii Europejskiej.

Kryzys będzie trwał też w 2021 r., a PKB nie powróci do poziomu sprzed kryzysu. Według prognozy rządowej, PKB będzie nadal mniejszy o ok. 1 proc. w porównaniu z rokiem 2019, a według scenariusza ostrzegawczego OECD, po dwóch latach PKB będzie mniejszy nawet o ponad 7 proc. Na koniec 2021 r. stan zatrudnienia będzie mniejszy według rządu o ponad 330 tys. osób, a inwestycje będą mniejsze według NBP o ponad 15 proc. **I w tym okresie, okresie największego kryzysu w historii polskiej gospodarki, płaca minimalna wzrośnie o prawie jedną czwartą.** Jednocześnie, w tym samym czasie ogólne płace w gospodarce zwiększą się jedynie o ok. 7 proc. Jeżeli decyzja o podwyżce płacy minimalnej się zmaterializuje, będzie to ogromne, dodatkowe ryzyko dla naszej gospodarki, a w szczególności dla miejsc pracy. Tym bardziej, że według danych Ministerstwa Finansów ponad 63 proc. etatów w mikro firmach jest związana z płacą minimalną.

W ocenie skutków regulacji, nawet sam resort pracy stwierdza, że zbyt „gwałtowne – przede wszystkim niedostosowane do tempa wzrostu produktywności – podniesienie minimalnego wynagrodzenia za pracę, może niekorzystnie oddziaływać na gospodarkę przyczyniając się do powstania ryzyka wystąpienia inflacji, spadku zatrudnienia lub wzrostu bezrobocia, w szczególności wśród osób o niskich kwalifikacjach”.

Ponadto, rząd jako największy pracodawca w kraju zdecydował, że w warunkach kryzysu gospodarczego należy zamrozić wynagrodzenia w sferze budżetowej.

W regule wydatkowej, w związku z sytuacją kryzysową, rząd „dodał klauzulę” wyjścia związaną ze stanem epidemii, która pozwala swobodniej realizować politykę budżetową państwa i odstąpić na czas kryzysu od formuły limitu wydatków. Analogicznie potrzebna nam jest „klauzula wyjścia” dla płacy minimalnej. Teraz nie czas na algorytmy czy obietnice wyborcze. Najważniejsze jest wyjście z kryzysu, utrzymanie jak największej liczby miejsc pracy, niedopuszczenie do wzrostu inflacji i szarej strefy. Ryzyko, że negatywne konsekwencje wzrostu płacy minimalnej przewyższą efekty socjalne jest ogromne.

W roku 2021 płaca minimalna powinna zostać utrzymana na poziomie z roku 2020, tj. na poziomie 2600 zł. Konieczna jest też reforma algorytmu ustalania płacy minimalnej, aby na trwałe uwzględnił on sytuacje nadzwyczajne i kryzysowe.

* * *

Rada Przedsiębiorczości to forum współdziałania szefów największych organizacji przedsiębiorców i pracodawców w Polsce. Została reaktywowana 24 marca 2020 roku w celu ratowania polskiej gospodarki zagrożonej pandemią i recesją (pierwotnie została powołana 17 listopada 2003 roku). Rada Przedsiębiorczości deklaruje w tym zakresie pełną gotowość do współpracy z Rządem i Premierem RP oraz wszystkimi stronami sceny politycznej. Radę Przedsiębiorczości tworzą: Business Centre Club, Federacja Przedsiębiorców Polskich, Konfederacja Lewiatan, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Rada Biznesu, Pracodawcy RP, Związek Banków Polskich, Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych oraz Związek Rzemiosła Polskiego.

Andrzej Arendarski
Krajowa Izba Gospodarcza

Marek Kowalski
Federacja Przedsiębiorców Polskich

Jolanta Jaworska
Związek Liderów Sektora Usług
Biznesowych – ABSL

Maciej Witucki
Konfederacja Lewiatan

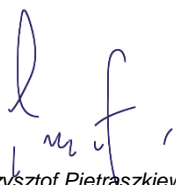
Wojciech Kostrzewa
Polska Rada Biznesu

Andrzej Malinowski
Pracodawcy RP

Marek Goliszewski
Związek Pracodawców
Business Centre Club

Krzysztof Pietraszkiewicz
Związek Banków Polskich

Jan Gogolewski
Rzemiosła Polskiego